

*Шершун Я. А.,  
аспірантка кафедри східної і слов'янської філології  
Київського національного лінгвістичного університету*

## ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЛЕКСИКИ РЕЛІГІЙНИХ ТЕКСТІВ У СУЧАСНІЙ ЛІТЕРАТУРНІЙ МОВІ ГІНДІ

**Анотація.** У пропонованій науковій статті наведено загальну характеристику лексики релігійних текстів, біблійного походження, зокрема у сучасній літературній мові гінді. Автором коротко розглянуто сучасний стан науки у межах української теолінгвістики і стан лінгвістики на зіткненні філології й теології. Розвідка розкриває сутність релігійної мови християнської культури Індії. Матеріали для аналізу було відібрано з адаптованих релігійних текстів «Біблії для дітей» [1, 2] мовою гінді й гіндімовного перекладу Нового і Старого Завітів Святої Біблії [3] 1991 року видання. Загальна кількість аналізованих біблеїзмів, серед яких є слова і словосполучення становить 52 лексичні одиниці. У межах розвідки було виокремлено такі дві групи біблеїзмів сучасної літературної мови гінді: власне біблійна лексика і загальноновживана тощо.

Кожна з груп лексики представлена різними лексико-граматичними моделями залежно від частин мови. Власне біблеїзми сформували такі моделі: іменники (однокомпонентні біблеїзми); біблійні поєднання, які функціонують через такі частини мови: іменник, післяйменник (простий), дієслово; іменник, післяйменник, іменник; прикметник, іменник; прикметник, іменник, – для двокомпонентних термінів; прикметник, іменник, дієслово, – для трикомпонентних біблеїзмів. Загальноновживана лексика гінді, що в біблійному тексті набула термінозначення, представлена іменниками чи прикметниками, якщо біблеїзм є однокомпонентним; прислівник і прикметник; числівник й іменник; прикметник й дієслово; післяйменник, прикметник і дієслово; іменник, післяйменник, іменник; іменник і дієслово (двокомпонентні біблеїзми); займенник, іменник, післяйменник, іменник; іменник, післяйменник, іменник, дієслово, – для трикомпонентних біблійних сполук сучасної літературної мови гінді тощо. Дослідження показало, що серед термінів-біблеїзмів гінді є однокомпонентні, двокомпонентні, й трикомпонентні терміни. Синтаксичний тип цих сполук представлено підрядним і сурядним зв'язком.

**Ключові слова:** Біблія, лексика біблійного походження, лінгвокультурологія, сучасна літературна мова гінді, релігійний текст.

**Постановка проблеми.** Вивчення теолінгвістики повсякчас привертає увагу мовознавців. До сучасних лінгвоукраїністичних праць у галузі теолінгвістичної науки і лексикології відносимо праці Н. Піддубної [4], ключовими аспектами дослідження якої є феномен біблійності української лінгвокультури, парадигматичні та синтагматичні зв'язки у біблеїзмах української мови; О. Дзери [5, с. 15] «Біблійна фразеографія [...]» (праця англійською мовою): огляд біблійних ідіом англійської мови, їхній порівняльний аналіз тощо.

Однак, біблійна лексика сучасної літературної мови гінді (далі СЛМГ) ще не ставала предметом пошуку вітчизняних

лінгвістів, що свідчить про **актуальність** пропонованого дослідження. На нашу думку, аналіз слів, словосполучень і речень релігійних текстів саме біблійного походження у СЛМГ дає змогу відобразити світогляд індійських християн.

Біблія – це Книга Книг. Вона містить послання для народу Божого, автором якої є Сам Дух Всевишнього – Святий Дух [6, с. 1148 (2 Пет 1:21)]. Недаремно Біблія є надбанням світової спадщини. Як відомо, Святе Письмо – це основа християнства й, на наш погляд, є істинним джерелом мудрості для людства на Землі. Таким чином, завдяки розкриттю загальної характеристики біблійної лексики у сучасній літературній мові гінді, ми отримаємо загальне уявлення про функціонування цієї лексики у текстах гінді.

Досліджуючи Святе Письмо з точки зору літературознавства, Н. Левченко у своїй статті зазначає, що «вивчення, тлумачення й поширення текстів Святого Письма мало велике значення для розвитку християнської віри» [7, с. 154]. Ми погоджуємося із цим твердженням, ба більше того, у сьогоденному суспільстві «Біблія» навіть не втрачає, а зберігає, і, на наш погляд, з кожним новим днем набуває своєї ще більшої актуальності.

Розвиток духовного знання народу через Слово Боже, «Біблію» – є, на нашу думку, надважливим, адже у ній написано: «Брати, якщо є у вас слово потіхи для людей, говоріть!» [6, с. 1045 (Дії 13:15)].

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Біблійні тексти мовою гінді ще не ставали предметом дослідження вітчизняних індологів. У зарубіжній індології гіндімовні адаптовані релігійні тексти теж не досліджувалися. Проте, у мовознавчому доробку українських науковців вже було розкрито аспекти вивчення біблійної лексики, наприклад, словотвору, семантики, фразеології і т.д. Так, у статті дослідниць О. Решетняк і М. Базелюк наведено порівняльну характеристику використання символом-бібліонімів сучасного фольклорного дискурсу слов'янських мов, української і польської [8]. А. Ковтун [9], досліджує фразеотвірний потенціал релігійних фразеологізмів української мови. У одній із статей авторки зіставлено кодифіковані одиниці загальнономовних, фразеологічних словників, збірок біблійних крилатих висловів.

Вивченню релігійної лексики британського та американського варіанту англійської мови присвячено дисертацію М. Бойчук [10]. У роботі пояснено основні характеристики релігійної картини світу і те, яким чином її відображено у вихованні британців та американців. Дослідники L. G. Ureña (Л. Г. Уренья), E. Valeriani (Е. Валеріані), A. Angelini (А. Анджеліні), C. S. Carretero (К. С. Карретеро), M. S. Gimeno (М. С. Хімено), D. Murphy (Д. Мерфі) (перекладач) [11], опублікували роботу з опису мови кольору, зокрема зеленого, у Біблії.

Метою проведеного дослідження є ознайомлення із символічною колірною лексикою сімей з точки зору філології та антропології. Джерелом аналізу є Святе Письмо трьома мовами: іврит, грецька, латинська мови тощо.

**Мета нашої статті** полягає у розкритті загальної характеристики лексики релігійних текстів сучасною літературною мовою гінді.

**Метою статті** зумовлене виконання таких завдань дослідження:

1) розкрити сутність релігійної лексики як лінгвістичного поняття;

2) класифікувати лексику релігійних текстів сучасної літературної мови гінді. **Об'єктом наукової статті** є лексика релігійних текстів сучасної літературної мови гінді.

**Предметом дослідження** є загальна характеристика лексики релігійних текстів сучасної літературної мови гінді, яка полягає у аналізі біблійних СЛМГ.

**Джерело матеріалу дослідження** становлять релігійні тексти біблійних оповідань для дітей сучасною літературною мовою гінді, текст Біблії мовою гінді 1991 року [2].

**Методи дослідження.** У статті використано загальнонаукові методи: аналіз, синтез, порівняння, індукція. Серед лінгвістичних методів – описовий з такими його етапами, які було застосовано нами у дослідженні: *інвентаризація* для виділення біблієм, слів з окремою семантикою, відібраних з Біблії, які є одиницями проведеного аналізу, і подання повного списку цих лексичних одиниць біблійного походження гінді (далі – ЛЮБПГ), їхня *класифікація* (таксономія); *інтерпретація*, завдяки якій ми виявили ознаки кожної з двох груп біблійної лексики. Крім цього було використано структурний аналіз (безпосередніх складників), за допомогою якого ми розклали мовні одиниці гінді, БЛО (далі – БЛО), на складники, компонентний аналіз заради встановлення структури аналізованих БЛО СЛМГ тощо.

**Виклад основного матеріалу.** Релігійна лексика становить друкований код Божого Слова. Задля того, щоб віднести гіндімовну лексику біблійних текстів СЛМГ до релігійної термінології наведемо низку ознак, які дозволяють її віднести до такої термінології.

Як зазначає І. Ворона, особливість релігійних термінів у тому, що «вони поєднують у собі властивості терміна і загальноживаного слова» [12, с. 14]. Лексико-семантичні групи релігійних термінів українськомовної прози представлені у дослідженні О. Ципердюк й І. Палійчук [13, с. 46–48], авторки наводять класифікацію теонімів, абстрактних найменувань релігійного змісту тощо.

Лексику релігійних текстів сучасної літературної мови гінді ми поділили на такі дві групи: 1) власне біблійна лексика; 2) загальноживана лексика, котра в релігійному контексті набуває нових значень.

Пропонуємо навести класифікацію біблійної лексики СЛМГ за лексико-морфологічним критерієм. Раніше нами [14] вже було здійснено розвідку, у основі аналізу якої були двокомпонентні терміни біблійного походження у СЛМГ. У поточній розвідці серед термінів-біблійних гінді є однокомпонентні, двокомпонентні й трикомпонентні терміни з підрядним і сурядним зв'язком.

**Група 1 «Однокомпонентні ЛЮ біблійного походження СЛМГ (власне біблійні)»** які представлені іменниками,

наприклад, **अभिशप** [2, с. 7] abhishaa'p – *прокляття*; **आशीर्वचान** aa'shiirvachaa'n – *благословення*; **अस्तित्व** asti'tv – *буття, існування*; **कांटा** kaa'taa – *тернина*; **जज्ञानवृक्ष** gyaan'vr̥kṣ – *дерево знання*; **दर्द** [2, с. 7] dard – *муки*; **दोष** doṣ – *звинувачення*; **परमात्मा** parmaa'tmaa – *Всевишній Бог*; **परमेश्वर** parme'shvar – *Бог*; **प्राणवायु** praa'nvaayu – *Подих Життя, Життя, Дух Божий*; **प्रतिकृति** pratikriti – *образ, подоба*; **परभु** prabhu – *Господь*; **साथी** saa'thi – *помічник*; **स्वामी** svaa'mii – *панування*; **पाप** paap – *гріх*; **मसीह** [3, с. 107 (युहन्ना 1:41)] masiih – *Месія* [6, с. 1004 (Ів. 1:41)]; **ख्रीष्ट** [3, с. 107 (युहन्ना 1:41)] khriisht – *Христос* [6, с. 1004 (Ів. 1:41)], **फरीसी** [3, с. 106 (युहन्ना 1:24)] fariisii – *фарисей* [6, с. 1003 (Ів. 1:24)], **आत्मा** [3, с. 108 (युहन्ना 3:5)] aatmaa – *Дух* [6, с. 1005 (Ів. 3:5)]. Загальна кількість таких одиниць серед матеріалу дослідження становить 19 ЛЮ.

**Група 2 «Двокомпонентні біблійні СЛМГ (власне біблійна лексика)»** Двокомпонентні біблійні власне біблійної лексики СЛМГ ми поділили на такі три підгрупи за лексико-граматичними моделями (далі – ЛГМ) (належністю до певних частин мови) її складових. Так, **I підгрупа:** ЛГМ іменник N – простий післяйменник PstPstn – дієслово V, – є словосполученнями з підрядним типом зв'язку (далі – ТЗ) його компонентів, наприклад **अस्तित्व में आना** asti'tv men aanaa – *статися (являтися, з'являтися)*; **(का) स्वामी बनाना** (kaa) svaa'mii banaa'naa – *панувати (над)* – ці 2 біблійні сполуки СЛМГ, де в одному компоненті об'єднуються за допомогою простого післяйменника **में** *men*, який відповідає простому прийменнику в українській мові *у/в*, а у другому – післяйменника родового відмінка **का** *kaa*, мають підрядний ТЗ; **II підгрупа:** (ЛГМ N – PstPstn – N), наприклад, **परमेश्वर की वाणी** parme'shvar ki vaa'ni – *Боже Слово*; **परमेश्वर का मेमना** [3, с. 106 (युहन्ना 1:36)] parmeshvar kaa memnaa – *Агнец Божий* [6, с. 1004 (Ів. 1:36)]; **परमेश्वर का राज्य** [3, с. 108 (युहन्ना 3:3)] parmeshvar kaa raajya – *Боже Царство* [6, с. 1005 (Ів. 3:3)] – таких є 3 біблійні СЛМГ, де усі вони об'єднані підрядним ТЗ за допомогою післяйменника родового відмінка **का** *kaa*; **III підгрупа:** (ЛГМ прикметник Adj. – іменник N), наприклад, **जीवन-दाता परमेश्वर** – *Бог, який дає життя*, підрядний ТЗ. Загальна кількість таких одиниць серед матеріалу дослідження становить 1 ЛЮ.

Отже, три підгрупи двокомпонентних власне біблійних СЛМГ складають 6 словосполучень всього за такими лексико-граматичними моделями: N – PstPst – V, N – PstPstn – N, Adj. – N, усі ці три підгрупи об'єднані підрядним ТЗ.

**Група 3 «Трикомпонентні ЛЮ біблійного походження (власне біблійні)»** не виокремлює з-поміж себе підгруп. ЛГМ трикомпонентних біблійних СЛМГ цієї групи така: Adj. – N – V, наприклад, **नया जन्म लेना** [3, с. 108 (युहन्ना 3:7)] naaya janm lenaa – *народитися згори* [6, с. 1005 (Ів. 3:7)]. ТЗ між його частинами підрядний. Загальна кількість таких одиниць серед матеріалу дослідження становить 1 ЛЮ.

Так, ми проаналізували одно-, дво- й трикомпонентні сполуки у межах власне біблійних СЛМГ. Зупинімося на загальноживаній лексиці СЛМГ, яка у біблійному тексті виконує функцію біблійних термінів, серед яких ми виокремили три групи однокомпонентних, двокомпонентних і трикомпонентних біблійних гінді. Розглянемо кожну з цих груп. Зазначимо, що, як і в попередній класифікації вище, її було також розподілено на підгрупи.

**Групу 1 «Однокомпонентні ЛЮ біблійного походження СЛМГ (з-поміж загальноживаної лексики)»** Цю групу роз-

поділяємо на дві підгрупи. **I підгрупа** (іменники), налічує 9 біблеїзмів, наприклад, **उपहार** upahaa' r – дар; **खाल** khaal – шкура; **गड़ेइया** gafe'iyaa – пастих; **चमड़ा** chamraa' – шкіри (тварин); **दाता** daa' taa – Помічник; **दोस्त** [1, с. 18] dost – Друг; **माली** maa' lii – садовод; **फल** phal – плід; **नाराज़गी** naaraa' zgi – гнів; **II підгрупа** (прикметники) **कमज़ोर** kamzo' r – зінсутий; **धार्मिक** dhaa' rmik – праведний; **नाराज़** naaraa' z – розлючений; **नरिदोष** nirdo' s – безвинний. Всього таких одиниць серед матеріалу дослідження 13 ЛО.

**Група 2 «Двокомпонентні біблеїзми СЛМГ (з-поміж загальноновживаної лексики)»** у межах якої 5 підгруп: **I підгрупа** (ЛГМ прислівник Adv. – прикметник Adj.), наприклад, **बहुत धर्मात्मा** bahut dharmaa' tmaa – побожний (1 ЛО), підрядний ТЗ; **II підгрупа** (ЛГМ числівник Num. – іменник N), наприклад, **पहली संतान** pehlii' santaa' n – першонароджений 1 ЛО; **III підгрупу** розподілено на 2 види: **а)** (без післяйменника), у якій ЛГМ прикметник Adj. – дієслово V, наприклад, **दुखी होना** dukhii' ho' naa, наприклад, *шкодувати* (1 ЛО); **б)** (з післяйменником), у якій ЛГМ виглядає так, – (PstPstn) – прикметник Adj. – дієслово V, наприклад, **(को) इण्डति करना** (ko) dañ'dit karma – покарати; **(को) प्रियि होना** (ko) pri' ya ho' naa – подобатися; **(को) समाप्त करना** (ko) samaa' pt karnaa' – знищувати (всього 3 ЛО); **IV підгрупа** (ЛГМ іменник N – післяйменник (PstPstn) – іменник N), наприклад, **परभु का सामना** prabhu' ka saa' mnaa – Божя Присутність; **परमेश्वर का पुत्र** [3, с. 107 (युहन्ना 1:49)] parmeshvar kaa putr *Син Божий* [6, с. 1004 (Ів. 1:49)]; **मनुष्य का पुत्र** [3, с. 108 (युहन्ना 3:14)] manushya kaa putr *Син Людський* [6, с. 1005 (Ів. 3:14)]; **परमेश्वर के स्वर्गदूत** [3, с. 107 (युहन्ना 1:51)] parmeshvar ke svargduut *Божі ангели* [6, с. 1004 (Ів. 1:51)], – всього 4 ЛО; **V підгрупа** (ЛГМ іменник N – дієслово V), наприклад, **परिवार बसाना** parivaa' r basaa' naa – зростити дітей, ТЗ – підрядний. Всього таких одиниць серед матеріалу дослідження 1 ЛО.

**Група 3 «Трикомпонентні ЛО біблійного походження (з-поміж загальноновживаної лексики)»** у межах цієї групи виокремлено 2 підгрупи: **I підгрупа** (ЛГМ: займенник Pt.N – іменник N – післяйменник PstPstn – іменник N), наприклад, **मेरे प्रति जी का घर** [3, с. 107 (युहन्ना 2:16)] mere pitaa' jii kaa ghar *дім Отця мого* [6, с. 1005 (Ів. 2:16)] 1 сполука; **II підгрупа** (іменник N – післяйменник PstPstn – іменник N – дієслово V), наприклад, **परमेश्वर के लिए स्वयं लाना** parme' shvar ke liyee' svaruu' r laa' naa – *принести в жертву Богові*. Всього таких одиниць серед матеріалу дослідження 2 ЛО.

Проаналізувавши 52 біблійних одиниць СЛМГ, які складають окремі слова-терміни, терміни-словосполучення, а також речення біблійного походження гінді, 26 біблеїзмів із загальної кількості відібраних БЛО гінді становлять ті ЛО, які було віднесено до власне біблеїзмів, а 26 біблеїзмів, які ми виокремили з-поміж загальноновживаної лексики у біблійних текстах набули окремого (особливого) значення, – статусу біблеїзмів.

**Висновки.** Приклади гіндімовної лексики релігійних текстів, наведені у нашій науковій статті, ми поділяємо на дві групи, це: а) власне поняття з Біблії; і б) загальноновживана лексика сучасної літературної мови гінді, яка у біблійному контексті має конкретне значення. Біблеїзми кожної групи лексики СЛМГ, яку ми виокремили, також слугуватиме матеріалом, щоб розвинути більш деталізовану класифікацію біблійної лексики, що може стати базою формування християнської релігійної терміносистеми гінді.

У поданому дослідженні виокремлено групи власне біблійної лексики СЛМГ і загальноновживаної лексики, яка набула зна-

чення біблеїзмів. Кожну групу БЛО СЛМГ розподілено на такі підгрупи: однокомпонентні, двокомпонентні й трикомпонентні терміни. Біблеїзми СЛМГ кожної підгрупи класифіковано за лексико-морфологічним критерієм. До загальної кількості однокомпонентних БЛО СЛМГ у межах власне біблеїзмів ми віднесли групу іменників, яких нараховано 19 ЛО; групу однокомпонентних БЛО СЛМГ з-поміж загальноновживаної лексики ми розподілили на 2 підгрупи: а) іменники, б) прикметники, кількістю 9 і 4 біблеїзмів відповідно; двокомпонентну групу БЛО СЛМГ із власне біблійної лексики розподілено на три підгрупи: а) іменник + (післяйменник) + дієслово (всього 2 сполуки), б) іменник + (післяйменник) + іменник (3 поєднання), зауважимо що наведені у прикладах післяйменники у цих підгрупах є службовими частинами мови через що біблеїзми у цих підгрупах є саме двокомпонентними, 3) прикметник + іменник (всього 1 біблеїзм).

Групу двокомпонентних БЛО СЛМГ з-поміж загальноновживаної лексики ми розподілили на 5 підгруп за лексико-морфологічним критерієм: 1) прислівник + прикметник (1 ЛО), 2) числівник + іменник (1 ЛО), 3) підгрупа, в межах якої ми здійснили поділ на такі два види: 3.1) (без післяйменника) прикметник + дієслово (1 ЛО), 3.2) (з післяйменником) (післяйменник) + прикметник + дієслово (3 ЛО), 4) іменник + (післяйменник) + іменник (4 ЛО), 5) іменник + дієслово (1 ЛО). Третя група власне біблеїзмів складається з 1 ЛО: прикметник + іменник + дієслово. Трикомпонентні біблеїзми у межах загальноновживаної лексики розподілено на 2 підгрупи: 1) займенник + іменник + (післяйменник) + іменник (1 ЛО), 2) іменник + (післяйменник) + іменник + дієслово (2 ЛО).

**Перспективи подальших досліджень.** Майбутні наукові дослідницькі завдання автора є лінгвокультурологічно спрямованими. Адже зв'язок релігії, мови та культури знаходить своє відображення у мовній картині світу будь-якого народу загалом й індійців зокрема. Аналіз внутрішнього функціонування біблійних лексичних одиниць СЛМГ, також дає змогу доповнити бачення і сприйняття індологами християнських релігійних груп; а дослідникам, які займаються вивченням релігій Індії, дасть змогу розширити уявлення про застосування у житті індійських християн релігійних термінологічних одиниць і допоможе з'ясувати етапи й процеси формування й розвитку біблійної терміносистеми СЛМГ.

#### Література:

1. Коли Бог усе зробив. *Біблія для дітей*: біблійні оповідання (мовою гінді). Bible for children: Edward Hughes, Byron Unger, Lazarus Alastair Paterson, Bob Davies; Tammy. 21 p. Режим доступу: URL: [https://bibleforchildren.org/PDFs/hindi/When\\_God\\_Made\\_Everything\\_Hindi.pdf](https://bibleforchildren.org/PDFs/hindi/When_God_Made_Everything_Hindi.pdf)
2. Початок людської печалі. *Біблія для дітей*: біблійні оповідання (мовою гінді). Bible for children: Edward Hughes, Byron Unger, Lazarus Alastair Paterson, M. Maillot; Tammy S. 21 p. Режим доступу: URL: [https://bibleforchildren.org/PDFs/hindi/The\\_Start\\_of\\_Mans\\_Sadness\\_Hindi.pdf](https://bibleforchildren.org/PDFs/hindi/The_Start_of_Mans_Sadness_Hindi.pdf)
3. पवित्र बाइबल. पुराना और नया नयिम. *India Bible Publishers: ND*. 1991. 1396 p.
4. Піддубна Н. В. Теорія теолінгвістики: феномен біблійності в українській лінгвокультурі та омовлення релігійної картини світу: (аналіз дискурсивної практики XIX ст.), 2019.
5. Dzera O. Bible Phraseography: Descriptive and Contrastive Approaches. 2022. p. 15–33.



6. Біблія. Сучасний переклад, СУВ. Українське Біблійне Товариство. Київ: Надруковано у Фінляндії. 2020. 1176 с.
7. Левченко Н. Переклад, розуміння й тлумачення Святого Письма як аспекти дометодологічного періоду біблійної герменевтики в давній українській літературі. У *пошуках істини*. Збірник на пошану професора Володимира Антофійчука. / Редактор І. Набитович. Дрогобич, 2015. С. 152–168.
8. Решетняк О., Базелюк М. Порівняльна характеристика функціонування біблійних символів у сучасному фольклорному дискурсі українських і польських митців. *Теоретичні й прикладні проблеми сучасної філології*. 2019. Вип. 8(1). С. 62–66.
9. Ковтун А. Фразеотвірний потенціал релігійної лексики в сучасній комунікації. *Лінгвостилістичні студії*, 2019. Вип. 10. С. 62–76.
10. Бойчук М. І. Функціонально-семантичне поле релігійної лексики англійської мови (поліпарадигмальне дослідження) [Дис. канд. філол. наук, Львівський національний університет імені Івана Франка].
11. L. G. Ureña at al. The Language of Colour in the Bible, Embodied Colour Terms Related to Green / Madrid : *de Gruyter*, 2022. 254 p.
12. Ворона І. І. Характеристика української церковно-релігійної термінології. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія, 2016. № 23 том 1. С. 14–16.
13. Ципердюк О., Палійчук І. Релігійні найменування в мові роману Василя Шкляра "Маруся": лексико-семантичний аспект. *Стратегії розвитку та пріоритетні завдання філологічних наук* : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Запоріжжя, 21–22 липня 2023 р. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2023. С. 45–49.
14. Шершун Я. А. Лексико-морфологічна належність двокомпонентних біблійних змін сучасної літературної мови гінді. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. Серія: Філологія. Журналістика, 34 (73), № 4, 2023. С. 135–139.

**Shershun Ya. General characteristic of the vocabulary of religious texts in the modern literary Hindi language**

**Summary.** The proposed article represents a general characteristic of the vocabulary of the religious texts, including

those of biblical origin, in particular in the modern literary Hindi language. The author provides a brief overview of the current state of science within Ukrainian theolinguistics and the prospects of linguistics at the intersection of philology and theology. The study reveals the core of the religious language of the Christian culture of India. The materials for the analysis were selected from adapted religious texts in Hindi (Bible for Children) and the 1991 edition of the Hindi Bible. The total number of analyzed biblical expressions, which include words, phrases and sentences is 52 lexical units. Within the framework of the study, the author distinguishes between the following two groups of vocabulary in the modern literary Hindi language: biblical vocabulary and commonly used vocabulary, etc.

Each of the vocabulary groups is represented by different lexical and grammatical models depending on the parts of speech. The following models have been formed for biblical terms: nouns (one-component biblical terms); biblical composites that function through the following parts of speech: noun, postposition (simple postposition), verb; noun, postposition, noun; adjective, noun; adjective, noun – for two-component terms; adjective, noun, verb – for three-component biblical terms. Common Hindi vocabulary that has acquired a term in the biblical text is represented by nouns or adjectives if the biblical term is a one-component term; an adverb and an adjective; a numeral and a noun; an adjective and a verb; a postposition, an adjective and a verb; noun, postposition, noun; noun and verb (two-component biblical compounds); pronoun, noun, postposition, noun; noun, postposition, noun, verb, – for three-component biblical compounds in the modern literary Hindi language, etc.

It has been noted that there are one-component, two-component and three-component biblical terms in the modern Hindi literary language. It was concluded that the biblical terms represent a subordinating and a conjunctive syntactic relationship.

**Key words:** Bible, vocabulary of biblical origin, linguocultural studies, modern literary Hindi language, religious text.